

Tantárgy neve: Természetvédelem I. NBT_KV531G3	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező a természetismeret-környezettan II. éves hallgatók részére	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹ 100% gyakorlat (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: 26 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ (ha vannak): évközi fajfelismerési zárthelyik	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3; időpontja: minden héten csütörtök 11:50-13:30, D-117 terem	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
(hét): A félévi feladatok ismertetése (természetvédelmi értékelés, terepi feladatok). A gyakorlatok munkarendje és formái; a védett és fokozottan védett állatfajok. Fokozottan védett állatfajok I. áttekintése. - Fokozottan védett állatfajok II. áttekintése. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű állatritkaságok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők. Felismerés gyakorlása. 1. ZH a fokozottan védett állatokból. Védett gerinctelen állatok. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű állatritkaságok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők. - Védett gerinctelen állatok. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű fajok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők. A védett gerinctelen állatok felismerésének gyakorlása. - Védett halak, kételtűek és hüllők áttekintése. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű fajok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket	

¹ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

veszélyeztető tényezők.

6. Védett madarak I. áttekintése. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű madárfajok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők.
7. 2. ZH a védett gerincesekből és a védett madarak I. -ből. Védett madarak II. áttekintése. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű madárfajok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők.
8. őszi szünet
9. Magyarország fokozottan védett növényei közül a számonkérésre kerülő fajok áttekintése vetítés keretén belül. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű növényritkaságok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők.
10. Magyarország fokozottan védett növényei közül a számonkérésre kerülő fajok áttekintése vetítés keretén belül II. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A hazai természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű növényritkaságok részletes áttekintése, főbb morfológiai jellemzőik, hazai előfordulásuk, ökológiai igényeik, lelőhelyeiket veszélyeztető tényezők.
11. 3. ZH a fokozottan védett fajokból. Magyarország védett növényei, a hazai erdőtársulások értékes növényei közül a számonkérésre kerülő fajok áttekintése vetítés keretén belül. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése. A honlapon rendelkezésre álló fajlista képezi a számonkérésre kerülő anyagot (magyar és latin név, eszmei érték).
12. A hazai erdőtársulások védett növényfajai. A rétek, hegyi rétek és legelők védett növényeinek megismerése, jellemző morfológiai tulajdonságaik elsajátítása. A legfontosabb faji bélyegek, élőhelyi jellemzők, hazai előfordulási adatok és elkülönítő bélyegek áttekintése.
13. 4. ZH az erdők védett növényeiből. Magyarország védett növényei, vizek, vízpartok, sziklák növényei közül a számonkérésre kerülő fajok áttekintése vetítés keretén belül. A legfontosabb faji bélyegek és élőhelyi jellemzők áttekintése. Az eddig tanult vizekhez és sziklai élőhelyekhez kötött növényfajok gyakorlása.
14. Záróbeszámoló (nagy ZH) a védett állatokból és növényekből. Javító ZH-k megírása.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom: (állatok)

1. Fitter R., Heinzel H., Parslow J. 2008. Európa madarai - Collins madárhatározó. Panem Kiadó, Bp., ISBN: 9789635455027.
2. Kossuth Természettár sorozat 2007. Magyarország emlőseinek atlasza. Kossuth Kiadó, Bp., ISBN: 9789630956109.

3. Merkl O. 2009. A bogarak világa. Magyarország leggyakoribb bogarai. Műszaki Könyvkiadó Kft., Bp., ISBN: 9789631644463.

Ajánlott irodalom: (állatok)

1. Haraszthy L. (szerk.) 2014. Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. Pro Vértess Közalapítvány, Csákvár, ISBN: 9789630888530.
2. O'shea M., Halliday T. 2008. Hullók és kételtűek - Határozó kézikönyvek. Taramix Kiadó, Bp., ISBN: 9789638779922.
3. Terofal F. 2006. Édesvízi halak. Gunter Steinbach sorozata, M-érték Kiadó, Bp., ISBN: 9635483929.

Kötelező irodalom: (növények)

1. Csapody I. 1982. Védett növényeink. Gondolat Kiadó, Bp., ISBN: 963281066X.
2. Farkas S., Tardy J. (szerk.) 1999. Magyarország védett növényei. Mezőgazda Kiadó, Bp., ISBN: 9639239135.
3. Molnár V. A. 2007. Magyarország legszebb növényei. Anno Bt., Bp. ISBN: 9789633754689.
4. Vojtkó A. (szerk.) 2001. A Bükk hegység flórája. Sorbus (magánkiadás), ISBN: 9630066297.

Ajánlott irodalom: (növények)

1. Bálint Gy. 2012. Legendás növényeink. Magánkiadás, H.N.A. 2002 Kft., ISBN: 9789630851411.
2. Haraszthy L. (szerk.) 2014. Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. Pro Vértess Közalapítvány, Csákvár, ISBN: 9789630888530.
3. Király G. (szerk.) 2007. Vörös Lista. A magyarországi edényes flóra veszélyeztetett fajai. Sopron, ISBN: 9789630627740.
4. Molnár V. A. (szerk.) 2011. Magyarország orchideáinak atlasza. Kossuth Kiadó, Bp. ISBN: 9789630966948.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a környezet- és természetvédelmi, az ipari, a mezőgazdasági, az erdőgazdasági, a vízügyi, az egészségügyi, a települési önkormányzati területeken jelentkező, környezet- és természetvédelmi jellegű problémák megoldásának alapvető elméleti és gyakorlati lehetőségeit.

b) képességei

- Multidiszciplináris gondolkodása révén az egyes diszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudományi jellegű összefüggéseket.
- Képes a környezet- és természetvédelem, az ipar, mezőgazdaság, erdőgazdaság, vízügy, egészségügy, települési önkormányzatok területén jelentkező környezet- és természetvédelmi alapismereteket igénylő elméleti és gyakorlati feladatok ellátására és megoldására.

c) attitűdje

- Törekszik a környezettudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére.
- Érzékeny az őt körülvevő és a globális léptékben jelentkező környezeti problémákra és válságokra.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja a környezeti problémákat és azokról szakmailag kritikus véleményt alkot.

- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. Kárász Imre egyetemi tanár**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr. Misik Tamás adjunktus

Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja: szerda és csütörtök egyaránt 09:15 -10:00 óra, D-ép. 223. sz. iroda, személyesen.

e-mail: misik.tamas@uni-eszterhazy.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye: email és facebook;
https://www.facebook.com/kornyezettan/?eid=ARC4qxEvOGP9BEMp0xTSrxrVNzs19szX_0la5pIDdrSQqS199B3AqAUswSVH_4yBBZly0ppq_VDHrJZR